

РЕШЕНИЕ

№ 176

гр. София, 16.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 4-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН, в закрито заседание на шестнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Вера Цветкова

Членове: Даниела Росенова
Маргаритка Шербанова

като разгледа докладваното от Вера Цветкова Въззивно наказателно дело от общ характер № 20231000600292 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.327 и сл. от НПК.

С присъда №2 от 17.01.2023г., по нохд №668/2022г., Окръжен съд Враца е признал подс.Р. В. Г. за виновен в извършване на престъпление по чл.343а ал.1 б.Б вр. чл.343 ал.1 б.В вр. чл.342 ал.1 от НК и във вр.чл.54 вр. чл.58а ал.1 от НК го е осъдил на 1 (една) година лишаване от свобода, изтърпяването на което отложил на осн.чл.66 ал.1 от НК с изпитателен срок от 3 (три) години, считано от влизане на присъдата в сила, като на осн.чл. 304 от НПК го е оправдал по първоначалното обвинение за извършено престъпление по чл.343 ал.1 б.В вр. чл.342 ал.1 от НК.

На осн.чл.343г вр.чл.37 ал.1 т.7 от НК, съдът лишил подс.Р. Г. от право да управлява МПС за срок от 1 (една) година, считано от влизане на присъдата в сила.

Съдът осъдил подс.Р. Г. да заплати направените по делото разноски – по сметка на ОД на МВР Враца сумата от 4 159.45 лева – разноски на ДП, както и да заплати направените разноски от частните обвинители Х. А. С. и А. Х. А. в размер на 3000 лева, представляващи възнаграждение за повереник.

С присъдата, съдът се произнесъл и по веществените доказателства по делото.

Срещу постановената присъда е постъпила жалба от повереника на частните обвинители Х. С. и А. А. – адв.Д.. В жалбата се посочва, че присъдата е неправилна, тъй като при постановяването ѝ не са били отчетени отегчаващите вината на подсъдимия обстоятелства. При определяне на наказанието, съдът приел наличието на смекчаващи

вината обстоятелства – чистото съдебно минало, много добрите характеристични данни, трудовата ангажираност, изразеното съжаление и искрено разкаяние, оказаното съдействие за разкриване на обективната истина още на досъдебното производство, като е приел липса на отегчаващи вината обстоятелства. Съдът приел, че с поведението си подсъдимият е направил всичко възможно да помогне на пострадалия след ПТП, като помощта била оказана на жив човек, респективно налице са били обстоятелствата за приложение на привилегирования състав на чл.343а ал.1 б.Б от НК. Според частните обвинители, да слезеш от автомобила си, за да провериш какво си причинил на другия участник в ПТП-то, не може да се приеме като действие за оказване на помощ. Не могат да се приемат за такива лични действия и действията на трети лица, колкото и близки на извършителя да са те. Именно тези трети лица, с които пострадалият е бил непосредствено преди настъпването на ПТП са му оказали помощ – вдигнали са го от пътя, преместили са го на тротоара, дали са му вода и тютюнева цигара, обадили са се на спешен номер 112, а подсъдимият е наблюдавал какво се случва и не е действал активно.

Частните обвинители и техният повереник считат, че не може да се приемат за верни твърденията за пълно и всестранно съдействие от подсъдимия по време на досъдебното производство. Според тях, в действията му и в тези на неговите приятели се виждала синхронизирана линия на поведение, насочена да внесе съмнения, че въобще не е бил наличен контакт между автомобила на подсъдимия и пострадалия И. А., че последният е бил тежко болен и трудно подвижен, че сам е паднал преди автомобила да достигне до него и т.н. Обобщава се, че това не е поведение на лице, което е осъзнало действията си и признаващо вината си. Посочва се, че подсъдимият се е възползвал от процесуалните възможности, които му дава НПК в диференцираните процедури, но показал неуважение към близките на жертвата на причиненото от него ПТП и от поведението му ясно проличало, че не се счита за виновен и не се разкайва за стореното.

Жалбоподателите считат, че наложеното на подсъдимия наказание няма да изпълни задачите си, очертани в чл.36 ал.1 от НК – лична и генерална превенция, тъй като това наказание е под минималния размер, предвиден за това престъпление преди квалификацията му. Излага се становище, че подсъдимият няма да бъде превъзпитан за трите години изпитателен срок и няма да осмисли тежестта и опасността на извършеното от него престъпление. Тази присъда нямало да покаже на обществото строгостта на закона и справедливостта на наказанието, налагани от държавата на извършителите на престъпления. Моли се да бъде изменена присъдата на ОС Враца, като бъде увеличено наказанието на подс.Г. от 1 (една) година на 2 (две) години лишаване от свобода, а отлагането на изтърпяването на наказанието да бъде увеличено на 4 (четири) години изпитателен срок, както и да бъде увеличен срока на наказанието лишаване от право да управлява МПС на 2 (две) години.

След изготвяне на мотивите към присъдата, частните обвинители чрез техния повереник са депозирали допълнение към въззивната жалба, като в него са преповторени и допълнени доводите, изложени в първата жалба, както и искането за изменение на присъдата с

увеличаване размера на наложените на подс.Г. наказания.

В съдебното заседание пред въззивната съдебна инстанция, повереникът на частните обвинители Х. С. и А. А. – адв.Д. моли да бъде постановено решение, с което да бъде изменена присъдата на ВрОС, като бъде увеличено наложеното наказание на подс.Г. от една година на две години „лишаване от свобода“, като бъде отложено ефективното му изтърпяване за срок от четири години, както и да бъде увеличено наказанието „лишаване от право да управлява МПС“ от една година на две години. Поддържа подробно изложените аргументи във въззивната жалба и допълнението. Възражава се срещу становището на първата инстанция, че са налице предпоставките на привилегирания състав на престъплението, тъй като считат, че подсъдимият не е направил всичко, за да помогне на пострадалия и не той се е обадил на тел.112. Това били сторили хората, които са били в компанията на пострадалия А.. Изказва се несъгласие с извода на съда, че е налице изключителен принос на пострадалия за настъпване на вредоносния резултат, защото пресичал на място, което се явява мислено продължение на пешеходната пътека, тъй като било безспорно установено, че в района на местопроизшествието липсват изрично очертани такива съоръжения. В заключение се моли да бъде уважена жалбата, като бъде увеличено наказанието.

Частният обвинител А. А., в съдебно заседание пред САС заявява, че поддържа казаното от повереника си.

Частният обвинител Х. С. не се явява в съдебно заседание поради напреднала възраст и тежко здравословно състояние.

Представителят на Софийска апелативна прокуратура в съдебно заседание пред САС заявява, че няма какво да добави към казаното от повереника на частните обвинители. Посочва, че няма подаден протест срещу оправдателния диспозитив на присъдата, но намира, че повереникът правилно обръща внимание, че наказанието е несправедливо, като не били отчетени отегчаващите обстоятелства. Счита, че е справедливо наказанието да бъде увеличено на 2 години, дори да остане правната квалификация приета от ВрОС.

В съдебно заседание пред САС, защитата на подс.Р. Г. – адв.Х. коментира оплакванията, направени във въззивната жалба. Възражава се срещу оплакването, че присъдата е в нарушение на материалния закон. Напълно се споделят изводите, направени от първия съд, че след произшествието подсъдимият е направил всичко възможно за оказване и спасяване живота на пострадалия. Несъмнено подсъдимият е извършил действия за оказване помощ на пострадалия и са извършени по отношение на жив човек, който е починал по-късно в болницата. Подсъдимият е имал съзнание, че предприема най-необходимото, излизането от автомобила, отиването при пострадалия, вдигането и поставянето му на тротоара, даването на вода, измиването на лицето му. Приятелят на подсъдимия, на име Л. се е обадил по телефона, за да извика медицинска помощ. Тези

обстоятелства са дали повод на първата инстанция да приеме, че са налице всички законови изисквания, за да бъде постановена присъдата в размер на 1 /една/ година, с приложение на чл.66 от НК. По отношение на второто искане на частните обвинители за увеличаване на размера на наказанието лишаване от свобода на 2 /две/ години, то се посочва, че не може да се утежни положението на подсъдимия и да се наложи ефективна присъда. Моли съда за произнасяне в този смисъл.

Подс.Р. Г. в съдебно заседание поддържа казаното от защитника си. Обръща се към частния обвинител А. А. като изказва съжаление. Реализирайки правото си на последна дума, оставя на съда да прецени какво да бъде решението.

Софийски апелативен съд, като взе предвид жалбата и допълнението към нея от частните обвинители чрез техния повереник, като прецени становищата на страните в съдебно заседание и след като сам се запозна с атакуваният съдебен акт и с материалите по делото по силата на служебната проверка, намери за установено следното:

Делото пред първостепенният съд е протекло по реда на глава 27, чл.371 т.2 от НПК, като подс.Р. Г. е признал фактите и обстоятелствата, изложени в обвинителния акт и се е признал за виновен. Заявил, че не желае да се събират нови доказателства за тях. Разяснено му е било, че съответните доказателства от досъдебното производство и направеното от него самопризнание по чл.371 т.2 от ПК ще се ползват при постановяване на присъдата.

Съдът констатира, че направеното от подс.Г. самопризнание се подкрепя от събраните в досъдебното производство доказателствени материали и спазвайки процесуалния ред, на осн.чл.372 ал.4 от НПК с определение обявил, че при постановяване на присъдата ще ползва самопризнанието, както и събраните на досъдебното производство доказателства, без да събира доказателства за изложените факти в обстоятелствената част на обвинителния акт.

Механизмът на осъществяване на деянието и авторството му са били установени не само от признанието на подс.Г., но е и подкрепено от събраните на досъдебното производство гласни и писмени доказателства, а именно: протокол за оглед на местопроизшествие, скица и фотоалбум към него /л.29-45/; протокол за извършена химическа експертиза /т.1 л.78-80/; медицинска документация на И. Х. А. /т.2/; справка за извършени нарушения от подсъдимия като водач на МПС /т.1 л.65-70/; справка за съдимост и характеристични данни за подс.Г. /л.172-174/; обяснения на подс.Г. /т.1 л.180-181/; показания на разпитаните свидетели Р. Л. /т.1 л.48-49/; Л. Д. /т.1 л.50-51/; А. А. /т.1 л.54-56/; Х. С. /т.1 л.133/; А. Б. /т.1 л.141/; А. К. /т.1 л.142/; Л. М. /т.1 л.143/; В. И. /т.1 л.144/; заключения на съдебно-медицинска експертиза /т.1 л.93-94/; заключение на комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза /т.1 л.147-160/; заключение на автотехническа експертиза /т.1 л.98-108/, приетата в хода на съдебното следствие актуална

справка за съдимост на подс.Г..

Пред първата съдебна инстанция била установена следната фактическа обстановка:

Подсъдимият Р. В. Г. е роден на ****г. в гр.***, ЕГН *****, българин, български гражданин, неженен, със средно образование, работи, неосъждан, живущ в с.***, обл.***, ул. "****" №***. Подсъдимият е с добри характеристични данни.

Подс.Г. е правоспособен водач на МПС от 27.07.2005г., с придобита категория В и АМ, за което му било издадено Свидетелство за правоуправление на МПС № 283618586/23.05.2018г. от ОД на МВР Враца, валидно до 23.05.2023г.

На 26.07.2021г., малко преди 20.00ч., подс.Г. тръгнал от дома си в с.*** с управлявания от него л.а. "Фолксваген", модел „Голф“, с рег.№ ***, негова собственост, като се движел по ул. "Пеньо Пенев" в посока към кръстовището с ул. "Георги Д.". В автомобила бил сам. Времето било ясно, с нормална видимост и суха пътна настилка.

Като достигнал границата на кръстовището спрял, огледал се наляво за наличие на превозни средства, движещи се по ул. "Георги Д.", при което забелязал свои познати, сред които свидетелите Р. Л., Л. Д., А. К.. Поздравил ги и предприел маневра завиване надясно, като продължил движението си по ул. "Г.Д.". Платното за движение по улицата било двупосочно с обща ширина от 8 метра, с две ленти, без видима осова линия между тях. В този участък улицата била права, без напречен и надлъжен наклон, а пътното покритие било от паваж.

Подс.Г. навлязъл в дясната част на платното за движение по ул. "Г.Д." и продължил движението си по улицата, като изминал разстояние от 3,2 метра, ускорявайки автомобила до скорост от около 17,3 км/ч.

В този момент, на платното за движение се намирал пострадалият И. А. от същото село. Той предприел пресичане на ул. "Г.Д." след кръстовището с ул. "Пеньо Пенев" в посока от изток на югозапад, леко по диагонал, без на това място или в близост да има пешеходна пътека. Вървял със спокоен ход, по траектория от ляво надясно спрямо посоката на движение на лекия автомобил, управляван от подсъдимия. Изминал разстояние от около 5,2 метра по платното за движение и достигайки на около 3,6 метра от десния му ръб, възприел автомобила и се обърнал с лице към него. В този момент последвало съприкосновение между управлявания от подсъдимия Г. автомобил и пострадалия, при което пострадалият с ръце се подпрял на предния капак, приплъзнал се по него и с предната част на автомобила бил ударен в тялото. Вследствие на удара и получения ударен импулс залитнал и паднал назад върху пътната настилка, на седалищните си части и легнал по гръб.

След удара подс.Г. спрял на място и слязъл от автомобила. Към мястото се приближили и посочените по-горе свидетели, както и св.В. И., който минавал по улицата с автомобила си. Всички заедно преместили пострадалия и го оставили да седне на тротоара. Пострадалият А. трудно говорел. На въпросите на свидетелите как е, той шепнешком отговорил, че нищо не чувства. Подсъдимият му дал вода и му напръскал лицето. Св.Л. Д.

позвънил на телефон 112, а после и на св.А. А. – брат на пострадалия, който веднага пристигнал на място.

Малко по-късно пристигнала линейка на ФСМП-Оряхово, която транспортирала пострадалия И. А. в болницата в гр.Козлодуй. Същата нощ, след като състоянието му се влошило, с линейка на ЦСМП-Враца бил транспортиран до МБАЛ „Хр.Ботев“ АД Враца и в 02.12ч. на 27.07.2021г. бил приет в Отделение по анестезиология и интензивно лечение в увредено общо състояние и квадриплегия. В отделението престоял до *****, когато починал.

При извършения оглед и аутопсия на трупа на пострадалия е било установено, че същият е получил гръбначномозъчна травма – счупване на 6-ти шиен прешлен с контузия на гръбначния мозък, хипостатична пневмония, атрофичен ерозиран гастрит.

Според експертите изготвили съдебно-медицинската /т.1 л.93-94/ и комплексната съдебно-медицинска и автотехническа /т.1 л.147-160/ експертизи, причината за смъртта на пострадалия е гръбначномозъчната травма и възникналото усложнение – хипостатична пневмония /пневмонит и хронифициращият миокардит, довели в своята еволюция до остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност. Според експертите, в случая е налице причинно-следствена връзка между претърпяното от пострадалия транспортно произшествие и настъпилата смърт.

По делото е била назначена автотехническа експертиза /т.1 л.98-108/, според чието заключение, /което съответства и на заключението на комплексната съдебно-медицинска и автотехническа експертиза в съответната част/, мястото на удара се намира на около 3,2 метра от линията на ориентира /стоманобетонен стълб с ниско напрежение, разположен в югозападния ъгъл на кръстовището между улиците „Георги Д.“ и „Пеньо Пенев“/ и на около 3,6 метра вляво от десния ръб на платното за движение на ул.“Георги Д.“. Данните по делото са дали основание на експертите да направят извод, че скоростта на движение на лекия автомобил на подсъдимия към момента на контакт с пострадалия /момента на удара/ е била около 17,3 км/ч. При условията на произшествието той е имал видимост към пострадалия от разстояние около 8-9 метра, т.е. от момента, в който последния е навлязъл на платното за движение и движейки се с тази скорост е имал възможност да спре на разстояние от около 3,25 метра. Експертът е заключил, че в момента, в който подсъдимият като водач на лекия автомобил е започнал движение по ул.“Г.Д.“, пострадалият се е намирал на платното за движение на тази улица и подсъдимият е имал техническа възможност да го възприеме и при своевременна реакция е могъл да предотврати произшествието чрез спиране.

От заключението на протокола за извършена химическа експертиза, в кръвта на пострадалия И. А. към момента на настъпилото ПТП не е открито наличие на алкохол.

Пострадалият И. А. починал в болницата на *****г.

Въззивната съдебна инстанция, както и решаващата такава, констатира, че между

събрания по делото доказателствен материал няма никакви съществени противоречия относно факта на настъпване на процесното ПТП; обстоятелствата, при които е настъпило и механизма му; времето и мястото на настъпването му; участието в произшествието МПС и неговия водач; пострадалият от произшествието пешеходец и начина му на движение по пътя, непосредствено преди удара; вида на получените вследствие на произшествието наранявания и причината за неговата смърт.

Страните по делото не оспорват установената фактическа обстановка.

Показанията на свидетелите са били кредитирани от първостепенния съд като обективни, последователни и взаимно допълващи се, а освен това и напълно подкрепени от събраните писмени доказателства и заключенията на изготвените експертизи. Поради това и не се налага поотделното им обсъждане и преповтаряне.

Дадена е била вяра на приложените по делото писмени доказателства и доказателствени средства, тъй като са относими към основния предмет на доказване и взаимно се допълват. Доказателствените средства от своя страна са били изготвени при стриктно спазване на нормите на НПК.

Първостепенният съд е приел заключенията на назначените на досъдебното производство експертизи, като обективни, компетентни, всестранни, пълни и кореспондиращи си с приложения доказателствен материал. Правилно съдът е изключил от автотехническата експертиза тази част, в която като източник на информация са били ползвани показанията на Р. Г., но в качеството му на свидетел /разпитан на 27.07.2021г./. Изключването на тези показания обаче, по никакъв начин не променя крайните изводи, по поставените за разглеждане въпроси.

От заключението на изготвената съдебно-медицинска експертиза е било установено, че е налице причинно-следствена връзка между настъпилото пътно-транспортно произшествие и смъртта на пешеходеца И. А..

От заключението на изготвената комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза е било установено, че причината за смъртта на И. А. е установената гръбначно-мозъчна травма и възникналото усложнение – хипостатична пневмония/пневмонит и хронифициращия миокардит, довели в своята еволюция до остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност.

При така установената фактическа обстановка, решаващият съд е направил правилен и законосъобразен извод, че подс.Г. е осъществил от обективна и субективна страна престъпление по чл.343а ал.1 б.Б вр.чл.343 ал.1 б.В вр.чл.342 ал.1 от НК.

Не се спори, че тъй като нормите, определящи съставите на престъпления по чл.343 от НК са бланкетни, то те се запълват от съответни правила, които уреждат движението по пътищата. В този смисъл, съдът е изследвал вменените на подс.Г. като нарушени норми на Закона за движение по пътищата и обстоятелството дали е налице причинно-следствена връзка между нарушението и настъпилия вредоносен резултат.

Не се спори в конкретния случай, че подс.Г. е нарушил разпоредбата на чл.20 ал.2 изр.2

от ЗДвП, според която водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението. Когато на пътното платно стъпи пешеходец, който предприема неговото пресичане не на определеното за това място, той поначало представлява опасност за движението и водачът на превозно средство е длъжен да предприеме незабавно мерки за предпазването му чрез намаляване на скоростта или спирането му. В конкретния случай, подс.Г. обективно е могъл да забележи пешеходеца И. А. в момента, в който последният е навлязъл на пътното платно и е имал възможност да спре автомобила преди мястото на удара и да го предотврати, ако е реагирал своевременно на опасността, тъй като автомобила му е бил на достатъчно разстояние, за да я избегне чрез аварийно спиране. Като не е възприел своевременно възникналата опасност и съответно е реагирал късно, при обективна възможност опасността да бъде възприета, то подсъдимият е извършил нарушение на чл.20 ал.2 изречение второ от ЗДвП и следва да бъде ангажирана наказателната отговорност при настъпване на вредни последици, тъй като водачът е длъжен да вземе незабавни мерки за намаляване на скоростта или спиране от момента на възникване на опасността.

Подс.Р. Г. е нарушил чл.20 ал.2 изр.второ от ЗДвП, като е блъснал пресичащия от ляво надясно и леко по диагонал пред автомобила му пешеходец И. А., вследствие на което последният получил несъвместими с живота увреждания и по-късно на *****г. починал в болницата. Описаното нарушение на правилата за движение, извършено от подс.Г. е в пряка причинно-следствена връзка с настъпилия съставомерен резултат – смъртта на пешеходеца И. А.. Правилно съдът е отбелязал, че от своя страна, пешеходецът И. А. също е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, тъй като не е пресичал на установено за това място – на пешеходна пътека, при това движейки се по диагонал по пътното платно.

При описаните и приети за установени факти, правилно първостепенният съд е приел, че са налице основанията за приложение на привилегированата разпоредба на чл.343а ал.1 б.Б от НК, тъй като след деянието подсъдимият е направил всичко зависещо от него за оказване на помощ на пострадалия. Няма спор, че за приложение на този привилегирован състав са налице две абсолютно необходими предпоставки – тази помощ да е била необходима, т.е. да е била оказана на жив човек и деецът да е бил достатъчно активен в действията си по поддържане на пострадалия, в която насока е и съдържанието на Постановление №1/17.01.1983г. по нд №8/82г. на Пленума на ВС. Там е казано също, че дали деецът е направил всичко зависещо от него, се преценява конкретно с оглед възможностите му / психофизически, подготовка, здравословно състояние в момента и др./, обстановката, в която е действал, и характера на действията, които **сам или с помощта на друго** е извършил. Другото изискване е помощта да е била необходима, което означава да е оказана на жив човек, независимо от характера и степента на нараняването му, да е била насочена субективно и обективно към запазване или спасяване живота на пострадалия.

Въззивната съдебна инстанция установи, така както и първия съд, че в конкретния случай тези две условия са били налице. От данните по делото е било установено, че непосредствено след произшествието, подс.Г., съобразно възможностите си и състоянието

на пешеходеца И. А., е предприел своевременни действия, които обективно и субективно са били насочени към спасяване на живота на пострадалия, тъй като веднага е спрял автомобила и с помощта на други лица го е пренесъл от уличното платно на безопасно място на тротоара, след което напръскал лицето му с вода, измил очите му и му дал да пие от нея. През това време, св.Л. Д., който бил познат на подсъдимия, първи се обадил на тел.112 и съобщил за катастрофата, като поискал изпращане на линейка. Факт е, че помощта е била оказана на жив човек, тъй като пострадалият пешеходец е починал по-късно – на *****г. Поради това, правилно съдът е приел, че от обективна страна действията на подсъдимия Г. по оказване на помощ са били своевременни и необходими.

Въззивната съдебна инстанция не споделя доводите на повереника на частните обвинители, изложени в депозираната жалба, че в действията на подс.Г. и неговите приятели се виждало синхронизирано поведение, насочено да внесе съмнения, че въобще е имало контакт между пострадалия и лекия автомобил, че пострадалия е бил тежко болен и трудно подвижен и че сам е паднал пред автомобила преди да достигне до него, както и че подсъдимият е наблюдавал какво се случва и не е действал активно за оказване на помощ, а такава са оказали трети лица. Тези доводи са категорично опровергани от показанията на св.Р. Л., който разказва личните си впечатления относно движението на лекия автомобил на подс.Г.. Видял е как пострадалият И. А. се подпира с двете си ръце на предния капак на автомобила, което съприкосновение е било леко, тъй като подсъдимият е карал много бавно /видно от заключението на АТЕ скоростта му е била 17,3 км/ч /. След това пострадалият е отстъпил две крачки назад, залитнал е и е паднал директно на седалищните си части. Според св.Л., подс.Г. веднага е спрял колата, излязъл е от нея, като се приближил към И.. Сходни по съдържание са и показанията на св.Л. Д., който разказал, че пресичайки улицата почти на средата ѝ, И. А. се подпрям с двете ръце на предния капак на колата на подс.Г., след което паднал на задника си и легнал назад. Подсъдимият веднага спрял и заедно със св.Д. се затичали към пострадалия и двамата го подхванали под мишниците и го замъкнали на тротоара, където го поставили да седне. Св.Д. се обадил на тел.112, за да съобщи за случилото се, а подс.Г. напръскал с вода лицето на пострадалия.

В обясненията си като обвиняем, Р. Г. описва същите факти – че предприел маневра десен завой и вече почти бил в дясното платно, когато видял отдясно на колата как един човек се подпрям на предния капак на колата с двете си ръце /това е видно и от приложената снимка в албума от местопроизшествие – л.37-44 от д.п./, направил една – две крачки назад, паднал на задните си части и след това легнал на шосето, като главата му била нагоре, без да се удря в настилката. Подсъдимият спрял колата и слязъл, като разпознал падналият човек като И., когото не познавал лично. След това отишъл при него и го попитал как е, но пострадалият не отговорил, а в това време дошъл св.Л. Д. и му помогнал да го изправят леко, като го подхванали под мишниците и го задърпали до тротоара да седне на бордюра. Подс.Г. казал на св.Д. да се обади на тел.112, а през това време дал на пострадалия да пие вода от шише, което имал в колата, наплискал му лицето с вода и му измил очите.

Че подс.Г. се е опитал да окаже помощ на пострадалия, говори в показанията си и св.В.

И..

В обобщение, може да се каже, че обясненията на подс.Г. са напълно подкрепени от показанията на свидетелите и не са опровергвани по никакъв начин. Показанията им са кредитирани, тъй като пресъздават лични впечатления, последователни, подробни и непротиворечиви са и при тях липсва заинтересованост. Обстоятелството, че св.Л. Д. първи се е обадил на тел.112, след като подс.Г. му е казал, не омаловажава извършените действия по оказване на помощ на пострадалия.

За прецизност следва да се посочи, че описаните по-горе свидетели са посочили, че са забелязали, че пострадалият е имал здравословни проблеми, тъй като е бил едър човек, а в един момент е отслабнал, взимал е някакви лекарства, но не знаят подробности.

Видно е от заключението на изготвената СМЕ на труп, че по отношение на И. А. е била установена гръбначно мозъчна травма – счупване на 6-ти шиен прешлен с контузия на гръбначния мозък; хипостатична пневмония; плеврит; атрофичен, ерозивен гастрит; състояние след торакоцентеза и трахеостома, поставен под постоянен катетър; а прижизнено – лекостепенна хипертрофия на миокарда, лекостепенна атеросклероза. Според експертите, по механизъм уврежданията отговорят да бъдат получени от действието на твърди тъпи предмети и могат да бъдат получени по начин и време, посочени в досъдебното производство, като счупването на гръбначния стълб е получено в момента на падането назад, на „седалищните части“ с последващо отмятане на главата назад, при което се е получило така установеното камшичесто счупване на 6-ти шиен прешлен.

Поради тези съображения и при така събраната доказателствена съвкупност, не могат да бъдат споделени доводите, изложени в жалбата на частните обвинители чрез техния повереник за неоснователност на приложението на привилегирания състав на престъплението по отношение на подс.Г.. За настоящата съдебна инстанция, при наличните факти, няма съмнение, че са налице основания за приложение на привилегирания състав на чл.343а ал.1 б.Б от НК спрямо подс.Г..

Контролната съдебна инстанция споделя извода на първия съд, че деянието е било извършено от подс.Г. по непредпазливост под формата на небрежност по смисъла на чл.11 ал.3 пр.1 от НК, тъй като той не е предвиждал настъпването на общественноопасните последици, но е бил длъжен и обективно е могъл да ги предвиди. Подсъдимият е имал добра видимост и от достатъчно разстояние е могъл да възприеме наличието на пешеходец на платното за движение и при управление на автомобила с необходимото внимание, е имал възможност чрез спиране да предотврати пътно-транспортното произшествие и настъпването на общественноопасния резултат.

Въз основа на тези съображения, правилно първостепенният съд е признал подс.Р. Г. за виновен в извършване на престъпление по чл.343а ал.1 б.Б вр.чл.343 ал.1 б.В вр.чл.342 ал.1 от НК, като на осн.чл.304 от НПК го оправдал по първоначално повдигнатото му обвинение за извършено престъпление по чл.343 ал.1 б.В вр.чл.342 ал.1 от НК.

Единственият въпрос, с който е сезирана настоящата съдебна инстанция е относно

размера на наложеното на подс.Г. наказание, като частните обвинители, чрез техния повереник, правят искане за увеличаване на наказанието – от една на две години лишаване от свобода, изпитателния срок за отлагане на изтърпяването да бъде 4 години, лишаването от право да управлява МПС да бъде за срок от две години.

Решаващият съд посочил, че за престъплението по чл.343а ал.1 б.Б вр.чл.343 ал.1 б.В вр.чл.342 ал.1 от НК се предвижда наказание лишаване от свобода за срок до четири години, както и лишаване от право по чл.37 ал.1 т.7 от НК да се управлява МПС. Производството пред първия съд било проведено по реда на чл.371 т.2 от НПК, като на основание чл.373 ал.2 от НПК наказанието на подс.Г. било определено съгласно чл.58а ал.1 от НК. Нормата на чл.58а ал.1 от НК предвижда, съобразно разпоредбите на Общата част на НК, наказанието лишаване от свобода да се редуцира с една трета. Наред с това, съдът съобразил, че по делото не са налице изключителни или многобройни смекчаващи отговорността на подс.Г. обстоятелства, които да налагат обсъждането на приложението на чл.55 ал.1 т.1 от НК, след преценка по чл.58а ал.4 от НК.

Първостепенният съд отчел като смекчаващи отговорността на подс.Г. обстоятелства чистото му съдебно минало, много добрите характеристични данни, трудовата му ангажираност, изразеното съжаление и разкаяние /изразено и пред въззивния съд/, оказаното съдействие за разкриване на обективната истина още на досъдебното производство. Към изложеното, според САС следва да се добави и ниската скорост на движение на превозното средство. Не били установени отегчаващи вината обстоятелства. От друга страна, съдът отчел и неправомерното поведение на пострадалия, който пресичал улицата на необозначено за целта място. Поради това и не може да бъде споделен доводът на повереника на частните обвинители, че пешеходецът всъщност се е движил по мисленото продължение на пешеходната пътека, което продължава и на тротоара.

Така, при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства, съдът определил на подс.Р. Г. наказание лишаване от свобода в размер на 1 /една/ година и 6 /шест/ месеца, което по правилата на чл.58а ал.1 от НК намалил с една трета, т.е. с шест месеца, определяйки наказание в размер на 1 /една/ година лишаване от свобода. В конкретния случай, правилно съдът е приложил нормата на чл.66 ал.1 от НК, даваща възможност за отлагане на изтърпяване на определеното наказание. Подс.Г. не е осъждан и наложеното наказание е до три години лишаване от свобода. Първият съд е определил изпитателен срок от 3 /три/ години, считано от влизане на присъдата в сила.

Контролната съдебна инстанция напълно споделя решението на първия съд както за определяне вида и размера на наказанието на подсъдимия, така и за приложението на института на условното осъждане и за размера на изпитателния срок, който би дал реална възможност за реализиране на индивидуалната и генералната превенция на наказанието. САС не намери основания за корекция на така определеното наказание. Част от изложените от частните обвинители възражения визират чисто житейски възприятия на поведението на подсъдимия, но съдът е длъжен да съобразява всички налични по делото факти, наред с

поведението на наказателноотговорното лице по време на досъдебното и съдебното производство, което даде възможност на въззивния съд да оцени правилността и законосъобразността на отмереното наказание и да не сподели доводите, изложени във въззивните жалби.

Въззивната съдебна инстанция, след като прецени всички обстоятелства, които са от значение при индивидуализиране на наказателната отговорност, не установи такива, които да налагат корекция и увеличаване на така определеното на подс.Г. наказание. Въпросът за определянето на вида и размера на санкцията, винаги трябва да държи сметка степента на обществена опасност на деянието и дееца, за постигане на генералната, но и на индивидуалната превенция, посочени в закона. Наказанието следва да бъде отмерено така, че да действа превантивно за останалите членове от обществото, но и превъзпитателно по отношение на дееца, с които изисквания се е съобразила първата съдебна инстанция.

Според САС, не се налага изтърпяването на наказанието да е ефективно, тъй като подсъдимият не е осъждан, с много добри характеристични данни е, трудово интегриран е и извършеното деяние се явява изключение в живота му. Подсъдимият осъзнава напълно извършеното и искрено съжалява за последиците от трагичния инцидент. Ето защо, настоящата съдебна инстанция счита, че целите на наказанието, визирани в чл.36 от НК могат да бъдат постигнати и без той да бъде изолиран от обществото.

Първостепенният съд е наложил на подс.Г. и наказание „лишаване от право да управлява МПС“ на осн.чл.343г вр. чл.37 т.7 от НК за срок от 1 /една/ година, считано от влизане на присъдата в сила. За да определи този размер на санкцията, съдът правилно е взел предвид както установените по делото обстоятелства относно начина на извършване на престъплението, така и данните от справка за извършени нарушения на водача за периода 2007 до 2021г. Впрочем, четири от издадените наказателни постановления срещу подсъдимия Г. касаят неспазване на изискването за поставяне на обезопасителен колан, едно е за неносене на документи, едно през 2007г. е за превишаване на скоростта. Решаващо в случая е, че поведението на подс.Г. не сочи на грубо и арогантно нарушение на правилата за движение, подробно описани по-горе в решението.

При всеки отделен случай, следва да се съобразява конкретната обстановка, характеристиките на извършеното деяние, на настъпилите последици, но и на дееца и да се държи сметка за справедливо отмерване на санкцията, така че да може да се повлияе на наказателноотговорното лице, но и на останалите членове на обществото. Това означава, че наказанието не бива да бъде снизходително, но и не бива да бъде свръхтежко, за да може да се изпълнят целите, които са заложили в закона.

Първостепенният съд е дал подробен и мотивиран отговор на всяко едно от възраженията на страните в процеса. Задълбочено и с необходимата прецизност са били обсъдени всички необходими факти, въз основа на които е изяснена фактическата обстановка, доказателствата, послужили за изграждане на правните изводи и обстоятелствата, от значение за определяне на вида и размера на наложените наказания.

Независимо от приложението на диференцирана процедура, първостепенният съд е направил подробен разбор на събраните по делото доказателства, посочил е кои от тях подкрепят фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт, дал е аргументиран отговор на възраженията на страните.

С оглед изхода на делото, правилно първостепенният съд е присъдил направените разноси да останат в тежест на осъденото лице.

При извършената цялостна служебна проверка на атакувания съдебен акт, настоящата съдебна инстанция не намери допуснати нарушения на материалния и процесуалния закон от първостепенния съд, водещи до отмяна, поради което той следва да бъде потвърден изцяло.

По изложените съображения и на осн.чл.334 т.6 от НПК, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда № 2 от 17.01.2023г., постановена от Окръжен съд Враца, по нохд № 668/2022г.

Решението подлежи на обжалване и протест в 15-дневен срок от съобщаването му на страните пред ВКС на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____